

Høring utdanningskomiteen

Norske Trevarer representerer nærmere 300 selvstendige norske trevarebedrifter som lager innredning i tre. Vi har over 4500 dyktige medarbeidere, 9,2 milliarder i omsetning og 170 lærlinger.

Det er et tema som brenner mer enn noe annet for våre bedrifter: Rekruttering og det er rekrutteringskrise for fagarbeidere.

Vi i trevarebransjen er helt fortvilte fordi vi ikke får tak i kvalifiserte folk. Og det er ikke bare oss. Hvis ikke takten på rekrutteringen og kvaliteten på yrkesfag øker, vil Norge mangle opp mot 100 000 fagarbeidere innen 2035.

Mangelen på motiverte og kvalifiserte fagarbeidere er en av de største barrierene for vekst i våre bedrifter, i hele trevarebransjen og i norsk næringsliv. Yrkesfagopplæringen har ikke holdt tritt med samfunnsutviklingen. Utvalg etter utvalg har sett på forbedringer, men de har stort sett bestått av skolefolk og forskere, ikke arbeidslivsfolk. Ingen har tatt tak i at fundamentet for systemet hviler på skuldrene til hva 15-16 åringer og deres foreldre tenker og føler, ikke hvilken fagkompetanse bedriftene og det offentlige trenger. Ei heller har man vurdert om staten bør ta større ansvar på bekostning av fylkeskommune.

Ingen har greid å gjøre noe med imaget. Mange steder er yrkesfag fortsatt noe du tar hvis du ikke kommer inn på noe annet. Det er fortsatt mange historier om sjokkreaksjoner hvis stjerneelever velger yrkesfag. Det var derfor en setning i Hurdal-plattformen vi tok til vårt bryst og som vi håper hele Stortinget kan støtte: «*Yrkesfag og praktiske utdanninger og ferdigheter skal få økt anerkjennelse*». Vi må alle ta et ansvar for å snakke opp yrkesfagene! Og vi er avhengig av en god rådgivningstjeneste i skolen som taler samme språk.

Yrkesopplæringen er avhengig av et omfattende system for samarbeid med tusenvis av bedrifter som er i en rivende fagutvikling i drøssevis av sektorer. Vi trenger et formidabelt yrkesfagløft, og i mye større grad hente input fra arbeidslivet.

Det starter i grunnskolen. Vi må fokusere på de mer praktiske fagene. Det er alment kjent at hvis elevene får flere timer innen kunstneriske fag gir det også et bedre grunnlag for de teoretiske fagene. Vi må få tilbake sløydsaler i skolen.

Vi må få snekkerutdanning i alle fylker. Lokalalget vårt i Møre og Romsdal gjorde en undersøkelse blant trevarebedriftene og bedriftene sier de trenger mellom 75 og 80 lærlinger i løpet av de neste fem årene. Men, fylket har ingen utdanningstilbud... Utdanningstilbudet må rett og slett være i tråd med arbeidslivets behov. Våre medlemsbedrifter er klare for et samarbeid med skolene og her kan man eksempelvis kjøpe kapasitet hos lokale bedrifter – for å sikre praktisk utdanning.

Vi må ha utstyr til skolene og vi må ha en god rådgivningstjeneste! Det er store oppgaver som står foran dere og jeg håper dere vil bidra til et skikkelig løft for yrkesutdanningene.